

Handläggare
Arina Jasinski
Telefon: 08-50832279

Till
Utbildningsnämnden
2024-12-12

Säkerheten på stadens skolor

Svar på skrivelse från Jan Jönsson (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Jan Jönsson (L) angående säkerheten på stadens skolor. I skrivelsen efterfrågas svar på vilka åtgärder förvaltningen anser behöver vidtas med utgångspunkt från den skjutning som skedde på en grundskola i Huddinge kommun. Jan Jönsson (L) uppger att Huddinge kommun påbörjat ett arbete med en säkerhetsinventering på skolorna. I skrivelsen påtalas brister och sårbarheter kring säkerhetsarbetet på skolorna.

Utbildningsförvaltningen instämmer i att hot och våld i skolmiljön är en alarmerande utveckling. Förvaltningen redogör som svar på skrivelsen de inplanerade säkerhetsåtgärder som är avsedda att vara ett komplement i det löpande systematiska säkerhetsarbetet. Den sammantagna bedömningen är att många säkerhetshöjande insatser redan finns på plats och att en rad insatser löpande kommer att implementeras.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Jan Jönsson (L) angående säkerheten på stadens skolor.

I skrivelsen lyfter ledamoten fram att en tonårspojke blev skjuten på en grundskola i Huddinge kommun. Jan Jönsson (L) redogör vidare för att kommunen med anledning av skjutningen påbörjat ett arbete med en säkerhetsinventering. Inventeringen har bland annat identifierat att skolorna i Huddinge kommun saknar

högtalaranläggningar, något som beskrivs som problematiskt. Vidare lyfter ledamoten att säkerhetshöjande åtgärder med mobilapplikationer inte är helt tillförlitliga då lärare inte alltid tittar i sina mobiltelefoner. Skrivelsen framför även att många skolor saknar interntelefoner och låsknappar. I skrivelsen påtalas vidare att flera dörrar för in- och utpassering försvårar uppsikten över elever som träder in på skolan.

Mot denna bakgrund vill Jan Jönsson (L) att utbildningsförvaltningen besvarar vilka åtgärder förvaltningen anser behöver vidtas med anledning av händelsen i Huddinge kommun.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 3 december 2024. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 4 december 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen instämmer i att hot och våld i skolmiljön är en alarmerande utveckling. Skolan ska vara en trygg och säker plats för alla elever och all personal. Förvaltningen bedriver ett löpande, förebyggande och säkerhetshöjande arbete på alla nivåer inom förvaltningen. Säkerhetsarbetet är samtidigt en långsiktig process som måste anpassas och utvecklas i takt med nya utmaningar och risker. Förvaltningsövergripande risk- och sårbarhetsanalyser ligger till grund för de säkerhetshöjande insatser som behöver prioriteras.

Fortsatt är förvaltningen av uppfattningen att skjutningar är ett allvarligt och växande samhällsproblem. Skjutningar är ofta kopplade till organiserad brottlighet och gängvåld. Narkotika har en central roll i gängmiljöer och är en av orsaksfaktorerna bakom det ökande våldet. Förvaltningen har mot bakgrund av denna utveckling beslutat att upphandla narkotikasök med hund. Användandet av sökhundar för att påvisa droger på skolans område kan dels vara ett verktyg för att försvåra och motverka narkotikaförsäljning i skolmiljön, dels en möjlighet att hitta elever i behov av stöd för att komma ifrån narkotikaanvändningen.

Förvaltningen har inom ramen för konceptet med *Pågående dödligt våld* (PDV) tagit fram digitalt utbildningsmaterial som riktar sig till alla anställda på stadens skolor. Som komplement till den digitala grundutbildningen genomförs fördjupande föreläsningar och

praktiska övningar med hjälp av applikationen *CoSafe*. Övningar genomförs på plats i skolorna och omfattar viktiga moment som utestängning, utrymning och inrymning. Arbetsmetoden är i grunden förankrad i det förvaltningsövergripande *Stöd materialet – Hot, våld och otillåten påverkan*.

Andra inplanerade säkerhetshöjande insatser är samverkansövningar i samarbete med Storstockholms brandförsvaret, polis samt sjukvård. Övningar syftar till att utveckla och befästa beredskapsförmågan med syfte att gemensamt och i samverkan agera i vardagshändelser samt under terrorhotbild.

De flesta av Stockholms stads skolor har någon form av inpasseringssystem, digitalt eller manuellt. Det är emellertid viktigt att notera att alla skolor inte har, beroende av när byggnaden uppfördes, samma byggnadstekniska förutsättningar. Vissa skolor har flera entréer vilket försvårar en central övervakning medan andra ha en huvudingång som ska användas vid in- och utpassering. Andra farhågor är att den mänskliga faktorn spelar in och påverkar det fysiska skyddet. Exempelvis i situationer när entrédörrar ställs upp eller när obehöriga passerar in bakom elever. Erfarenheter från tidigare händelser vittnar även om att låsta dörrar inte nödvändigtvis bidrar till ett ökat skydd i de fall gärningsmannen själv är elev på skolan eller befinner sig på skolan innan dådet påbörjas. Det krävs därför en noggrann avvägning och undersökning av vilket skalskydd som förstärker den fysiska säkerheten och inte ger en falsk trygghet.

Utbildningsförvaltningen vill avslutningsvis betona vikten av att det befintliga förebyggande arbetet fortlöper. Skolans främsta verktyg för detta är ett systematiskt arbete med handlingsplaner, rutiner och övningar. Andra metoder är att skolpersonalen skapar tillitsfulla relationer till elever. Skolornas systematiska arbete mot kränkande behandling och diskriminering är därtill en viktig del i att motverka hot och våld.

Den sammantagna bedömningen är att många säkerhetshöjande insatser redan finns på plats och en rad insatser kommer implementeras ytterligare. Förvaltningen ska därtill fortsätta det systematiska arbetet med att höja förmågan att hantera eventuella PDV-händelser i skolan.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är svar på frågor i en skrivelse gör utbildningsförvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Ulrika Klemets
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse från Jan Jönsson (L) angående säkerheten på stadens skolor

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2024-12-03